

Velja po pošti:
za celo leto naprej .. K 40—
za 6 mesecev .. K 35—
za 3 mesece .. K 30—
za 1 mesec .. K 25—
za ostalo inozemstvo .. 50—

V Ljubljani na dom:
za celo leto naprej .. K 35—
za 6 mesecev .. K 30—
za 3 mesece .. K 25—
za 1 mesec .. K 20—
V pravi prejemni mesec .. 250

Sobotna izdaja:
za celo leto .. K 8—
za 6 mesecev .. K 7—
za 3 mesece .. K 6—
za 1 mesec .. K 5—
za ostalo inozemstvo .. 13—

SLOVENEK

Inserati:
Enostolpna petstvarica (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
na enkrat .. po 50 v
za dva in večkrat .. 45
pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.
Ob sobotah dvojni tisk.

Poslano:
Enostolpna petstvarica K 1—
Izveja vsak dan izvzemši nedelje in praznike, ob 3. uri pop.
Redna letna priloga vozi red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ovrške 26.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Trst in Velika Nemčija.

Dunaj, 25. sušca 1918.

Naši avstrijski Nemci stoje danes popolnoma v znamenju Vsenemštva. To stoji. Dokazov nam nudi vsak dan po več. S tega stališča presojamo tudi avstro-nemško stališče napram našemu jugoslovanskemu vprašanju. Trst in Adrija sta predvsem tisti točki, za kateri Nemcem tukaj gre. Nemci in Nemčija potrebujejo ali saj domišljujejo si tako, luko v Jadranskem morju. Da je vsa njihova politika že doalej stremila za tem, da Trst okupira za se, je očitno. Poglejmo le bohinjsko in tursko železnico. Zgrajena je bila, da po najkrajši poti zveže Trst in Adrijo z Nemčijo. Nemštvo se je začelo silno dvigati v Trstu. Pomislimo le na številna močna velepodjetja z Nemčijo, ki so se tu nastanila. In železniška uprava sama je z vsem svojim vplivom delovala na to, da germanizira povsod vse, koder seže njen vpliv. Roko v roki s tem pa so šla ostala nemška podjetja in velepodjetja v zaledju, da zgrade trden nemški most, ki bi segal nepretrgoma od Hamburga do Trsta.

Kako podrobno in smoteno so ti ljudje vršili svoje delo, pregledamo jasno šele danes, čeprav so razboritejši možje med nami že zdavnaj opozarjali na to nevarnost. Kaj pa je neki to, če se gori kje v Baški grapi na Tolminskem nastani nemški železničar? Kdo se bo radi take bagatele vzemirjal! Pa prišlo jih je več in več. Na vsaki postaji in postajici jih je bilo po več. Družine in otroke so imeli s seboj. Otroke so pošiljali v Gorico, kjer so se šulvereinske šole širile in sprejemale vase tudi slovenske otroke. Nemška kolonija v Gorici je rasla, Wieser jo je vodil. — Vse to se nam je v onih dneh zdelo morda nesramno, bili smo morda celo ogroženi, a nihče se ni mogel zavedati tako jasno kot danes, da je vse bil in je le del, le drobec celokupnega, smoteno izvajane vsenemškega načrta.

Nemška industrija na Gorenjskem se širi, nemški kapital poplavlja našo zemljo, nje najlepše dele. Nemški most od Karavank do Bohinja je že skoro dovršen. Koliko pa je naših Gorenjcev, ki bi se zavedali nevarnosti, ki nam grozi? Nismo li morali dostikrat čuti, da vse to so naši strahovi? In vendar. Danes ima tisti »strah« našo zemljo na Gorenjskem v rokah, pa so se tisti kratkovidneži že zdramili?

Na Goriškem, — o kateri deželi toliko pišejo naši listi, da je treba pomagati in delati in organizirati in Bog ve, kaj še vse — tam nemški kapital na tihem kupuje slovenska posestva. Pomaža mu pri

tem še mažarski jud. Vse važnejše točke fronte od Sv. gore do Devina nam hoče tujec pokupiti. Da je to res, imamo v rokah pozitivne dokaze. Smejati bi se moral človek lastni neumnosti, ko se spomni, kako so celo merodajni slovenski gospodje govorili: »Naš goriški kmet je tako zaveden, da svoje zemlje ne bo prodal.« Res je zavednost goriškega slovenskega kmeta večja ko njegovih kranjskih in korških bratov. Toda roko na srce! Kmet pride po neštetihi šikanah iz begunstva ali od vojakov za par dni domov — recimo v St. Peter ali kam drugam, kjer je imel svoje posestvo. Od hiše ne najde kamna na kamnu. Njive razrite in zamočvirjene in vinogradi izpremenjeni v betonirane jarke, posute z železom, z debelimi skalami; o trtah ne duha ne sluha. Moral bi biti jeklen, ko bi se ga ne lotil obup. In navadno je prav tedaj že pri roki prijazen gospod ter ponuja kmetu vsoto, ki je dvakrat večja, kakor je bilo posestvo preje vredno. Ali moremo in smemo moža kamenjati, če ga premoti v trenutku obupa mamon? Zadnji čas je, da se začne energično delo za obnovo Goriške. Tega dela se moramo lotiti sami. Ni li zavlačenje vladine akcije za obnovo Goriške tudi kos tistega nemškega načrta? Naši ljudje naj izgube pogum, ko vidijo, da se za nje nihče ne briga in prodajo vse — Nemcem!

Tako vsenemštvo danes praktično gradi svoj most do Trsta. Da jim jugoslovansko vprašanje hodi v napotje, to smo že brali. Pretečene dni pa smo tudi brali, češ, da je Nemčija nasvetovala Avstriji, naj reši jugoslovansko vprašanje. »Norddeutsche Allgemeine Zeitung« je na to prinesla poluradni demeti. Bili so in so še med nami ljudje, ki menijo, da bi se z Nemci iz Nemčije dalo v naši jugoslovanski stvari še pametno govoriti. Politika Nemčije je danes orientirano vsenemška. Ko bi bila orientirana drugače, bi bilo vojske že konec. Zato tam tudi za nas ne bodo imeli kosca kruha.

V Berlinu obstoji »Društvo za nemštvo v inozemstvu« (Verein für das Deutschum im Auslande). To društvo izdaja posebno glasilo »Mitteilungen«. Ta list se peča s potrebami nemškega življa v Antwerpkih, Bruslju, Bukareštu, Carigradu, Rimu, Madridu, Severni in Južni Ameriki i. t. d. Posebno pozornost obrača na nemško šolstvo. V tem oziru se zadnje čase zelo zanima za nemško šolstvo na Poljskem! En primer odtod! V Lodžu na Poljskem imajo višje nemške šole. Da pa Poljakom ne bo prišlo na um, te šole na kak način onemogočiti, jih prevzame v svoje varstvo Nemčija. Da pa Nemčija mo-

re to napraviti, je potrebno gotovo število rajhovskih otrok. Te so Nemci že pripeljali tja. Tako delajo Nemci povsod. To le mimogrede v ilustracijo, ka funkcijonira ta aparat.

V tem listu berem tudi članek, ki se peča z Jugoslavijo in Trstom. Med drugim pravi članek dobesedno to-le:

»Po osvojitvi Srbije se je zdelo, da je sen Velike Srbije za večno izginil. Toda pod »novim kurzom« v Avstriji, ki je »zapeljance« hotel pripeljati nazaj v domovino, je o priliki zopetne otvoritve državnega zbora praznoval svoje vstajenje v državopravni deklaraciji Jugoslovanskega kluba z dne 30. maja 1917. Priklopitev Dalmacije, Istre in Primorja v nameravano državo nasprotuje sicer italijanskim željam, toda Jugoslovani opravičeno pričakujejo, da se bo v slučaju spora Anglija, kot doslej, odkrito postavila na njih stran ter prisilila Italijo, da se umakne. Še manj uvažujejo odpor Avstrije, ki jo še vedno smatrajo za »bolnega moža« srednje Evrope. Toda ravno v tej točki se bodo začeli računati, ker ne bodo le voditelji avstrijske države in nemški Avstriji, marveč tudi Mažari napeli vse svoje sile, da si ohranijo dohod do morja. Trst, »nemško okno v Adrijo«, ne spada v južno slovensko državno tvorbo in ravno tako malo spadajo tja nemški jezikovni otoki na potu tja doli (Ptuj, Celje, Kočevje i. t. d.). — In ob sklepu pravi: »V dosegu teh ciljev se je v juliju l. 1917 osnoval na Dunaju »odbor za avstrijske jadranske koristi«. Dokazal je v preteklem polletju svojo življensko opravičenost z resnim in smotrenim delom. Naj bi se mu posrečilo tudi z ozirom na jug v osrednji Evropi vzbuditi »pohod k morju«!

Je-li treba še kaj dostaviti? Osrednja Evropa — nemška hegemonija! In ta naj koraka preko nas k morju in preko tega našega morja po celem svetu. Opravičeno dvomimo, da, resno zanikujemo, da bi to bili pravi habsburški interesi. Vsekakor pa pomeni tak nemški pohod k Adriji uničenje življenskih predpogojev vseh jugoslovanskih plemen troedinega naroda. Samoodločevanje narodov, na katero se danes sklicuje ves svet in ki je Nemci priznavajo — Majorom v Novi Zelandiji in Nomadom v ruskem Turkestanu, zmagata tega načela, čejar sad je naš jugoslovanski pokret — to naj reši našo staro pravdo. Pravična ideja živi in zmaguje, surova sila pa traja le »do vremena«!

Naša misel pomeni za nas rešitev, življenje, vstajenje k svobodi, kulturno blagostanje. In za to misel mora vsakdo izmed nas zastaviti svoje najboljšje moči.

Združeni nemški narodni svetli proti Jugoslovanom.

V nedeljo, dne 24. marca so zborovali na Dunaju združeni nemški narodni svetli za Češko, Dunaj, Niževavstrijsko, Spodnještajersko, Koroško, Kranjsko in Primorje. Na dnevnem redu so bila sledeča poročila: 1. Jugoslovansko vprašanje (poročevalec dr. Ferdinand Eger iz Ljubljane); 2. Razdelitev nemštva in narodna avtonomija (poročevalec dr. Ambroschitsch, Celje); 3. Narodno-politične organizacije; 4. Politični položaj.

Sprejete so bile resolucije, v katerih se zahteva: 1. Vse nemške sile naj se strnejo v obrambo nemštva; 2. Noben del nemštva se ne sme zadovoljiti s preuredbo, ki bi škodovala nemštvu v drugih deželah ali pa se odpovedala važnim nemškim postojankam; 3. Predvsem mora biti zavarovan dohod do Adrije; 4. Zato so Nemci iz nemškega in avstrijskega stališča nele proti zahtevam, izraženim v majniški deklaraciji Jugoslovanov, ampak proti vsaki narodni avtonomiji, ker bi tvorila ta etapo na poti do jugoslovanske države; 5. Jugoslovansko vprašanje zahteva, da merodajni nemški in ogrski vodilni krogi dogovorno postopajo.

Nadalje se je sklenilo, da se osnuje v obrambo nemštva za cel nemški del Avstrije enoten nemško-avstrijski narodni svet, ki bo vodil izključno narodno politiko. Ta bo obstojal iz centralnega odbora in iz pododborov. Centralni odbor naj bo v rokah nemškega kluba na Dunaju. Ta naj preuči vsa narodno-politična vprašanja. Pododbori pa naj tvorijo dosedanjí nemški Volksrati po kronovinah. Le na ta način upajo zborovalci, da se ohrani nemški element pred napadi od strani državne oblasti in drugih narodov. Vsi Nemci brez razlike strank se pozivajo k skupnemu delu. Organizacijo bo izvedel stalen odbor.

Bitka na zabodu.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 26. marca. Uradno:

V veliki bitki na Francoskem, ki se nadaljuje, so si naše čete priborile nove uspehe. Angleške divizije, ki so jih pripeljali s Flandrskega in iz Italije, in Francozi so naše čete obupno napadali, a smo jih premagali.

Armadi generalov pl. Belowa (Otona) in von der Marwitz sta v vročem boju, v katerem je zdaj eden, zdaj drugi bolje stal, obdržali Ervillers in med prodiranjem proti Achietu le Grandu vzeli vasi Bihucourt,

opazoval naprej. Odtod so se mu oči premikale preko mesta v daljavo, kjer so se svetlikale luči ladij in je žarel pomol liki majhen razsvetljen paviljon, podoben biseru iz rumene svetlobe. Mesec v prvem kraju je visel nad zapadnim gričem in zvezde so sevale jasno in malone tropično svetlo.

Čez pet minut, ko mu je duh odplaval v daljnja razmotrivanja socialnih razmer v bodočnosti in se končno izgubljal v časovnih dimenzijah, se je dr. Kremp z vdihom vzdignil, zaprl zopet okno ter se vrnil k svoji pisalni mizi.

Kako uro za tem je moralo biti, ko je zapel zvonec sprednjih vrat. Izza streljanja je pisal bolj pomalem in se je tupatam zamislil. Poslušal je. Slišal je hišino odpreti vrata in je čakal njenih stopenj na stopnicah, vendar je ni bilo. »Rad bi vedel, kaj je bilo,« je rekel dr. Kemp.

Skušal je povzeti zopet delo, pa mu ni šlo od rok; vstal je, odšel iz delavne sobe na hodnik do stopnic, pozvonil ter poklical čez ograjo pri stopnicah hišino, ko se je prikazala zdolaj v veži. »Ali je bilo pismo?« je vprašal.

»Zgolj zlobno zvonjenje, gospod,« je odgovorila.

»Brez miru sem danes,« je dejal sam pri sebi. Vrnil se je nazaj v delavno sobo in to pot se je odločno lotil dela.

LISTEK.

23

Nevidni človek.

Angleški spisal H. G. Wells. — Prevel I. M. (Dalje.)

»Pa ne, da bi se tistole izprožilo zadaj za menoj,« je rekel točaj in se iztegovaleč zastor.

»Pa dobro,« je dejal mož s črno brado, se sklonil naprej, nastavlil revolver in jih sam odrinil. Točaj, policaj in voznik so se ozirali naokrog.

»Le noter,« je rekel bradati mož z zamolklim glasom, stoječ bolj zadaj in obrnjen, proti odpahnjenim vratam z revolverjem na hrbtu. Nikogar ni bilo noter, vrata so ostala zaprta. Pet minut pozneje, ko je drug voznik previdno pomolil glavo noter, so še vedno čakali, skozi okno posebne sobe pa je kupal preplašen obraz in podajal informacije.

»Ali so vsa vrata v hiši zaprta?« je vprašal Marvel. »Plazi se okoli hiše — zvijačen je kakor sam vrag.«

»Moj Bog!« je rekel plečati točaj. »Zadnja vrata! Samo stražite tista vrata! Saj pravim! — Brez pomoči se je ozrl krog sebe. Vrata posebne sobe so se zaloputnila — — —

Revolver bradatega moža je počil in zrcalo zadaj v posebni sobi se je zasvetilo in zažvenketalo po tleh.

Ko je točaj stopil v sobo, je videl Marvela, ki se je čudovito sključen, zoperstavljal vratom, ki so držale na dvorišče in v kuhinjo. Med tem ko se je točaj obotavljal, so zletela vrata na stežaj in Marvel je bil vlečen v kuhinjo. Tu je nastalo kričanje in žvenketanje ponev. Marvel je bil z glavo navzdol in trdovratno se upirajoč potisnjen skozi kuhinjska vrata, na kar so bili zapahi zapahneni.

Policaj, ki je skušal priti pred točaja, je planil noter, za njim eden voznikov; zgrabil je za členke nevidne roke, ki je držala Marvela za vrat, a bil je udarjen v obraz, da je opotekajoč omahnil nazaj. Vrata so se odprla in Marvel je naredil blazen poskus, da bi se obdržal zanje. Tedaj je prijel voznik nekaj za vrata.

»Ga že imam,« je zavpil voznik. Točajeve rdeče roke so se grabeč bližale nevidnemu.

»Tukaj le je,« je rekel voznik.

Mr. Marvel se je izpuščen nemudoma zleknil po tleh in se je skušal splaziti za noge borečih se mož. Boj se je majal okrog vrat. Tedaj se je prvič zaslišal glas nevidnega človeka, ki je na ves glas zakričal, ko mu je policaj stopil na nogo. Nato je strastno zavpil in njegove pesti so padale naokoli kakor cepec. Zdajci je zakričal voznik in se je, udarjen v trebuh, zvel v dve gubi. Vrata iz kuhinje v posebno sobo so se zaloputnila in so krila Marvelov umik. Možje v kuhinji so spoznali, da so grabili in se borili s praznim zrakom.

»Kam pa je izginil?« je zaklical mož z brado. »Ven?«

»Semkaj,« je rekel policaj, stopivši na dvorišče.

Kos opeke mu je prifrčal mimo glave in zletel med posodo na kuhinjski mizi.

»Jaz mu že pokažem!« je zavpil mož z brado in iznenada se je zasvetila jeklena cevka nad policajevo ramo in petero krogel je zletelo v mrak, odkoder je opeka priletela. Pri streljanju je mož z brado pomikal roko v vodoravni črti, tako da so strelji leteli na ozko dvorišče, kakor prečke iz kolesa.

Nato je bilo vse tiho. »Pet nabojev,« je dejal mož s črno brado. »To je našo od vsega. Prinesi eden svetilko, pa mo in tipajmo za njegovim truplom.«

XVII. poglavje.

Dr. Kempov obiskovalec.

Dr. Kemp je pisal dalje v svoji delavni sobi, dokler ga niso strelji predramili. Pok, pok, pok, so prišli drug za drugim.

»Haló!« je dejal dr. Kemp, vtaknil zopet pero v usta ter poslušal. »Kdo vendar strelja z revolverjem po Burdocku? Kaj neki imajo ti osli zdaj?«

Stopil je k južnemu oknu, ga odprl, se sklonil ven ter zrl na številna okna, po vrsti stoječe poulične svetilke in prodajalne, vmes pa temne strehe in dvorišča, kar je vse skupaj tvorilo mesto ponoči. »Pod gričem je videti nekaj kakor gruča ljudi,« je rekel tam pri »Krikekovcih« in

Biefvillers in Gnévillers; vzeli sta Irles in Miraumont, kjer sta prekoračili Ancre. V široki bojni črti so besno napadle nove angleške sile, ki so jih pošiljali iz Alberta. V ljuti borbi smo sovražnika vrgli. Pri Courcelletu smo prekoračili cesto Bapaume—Albert. Južno od Péronne je izsilil general pl. Hofacker prehod čez Somme in z naskokom vzlet visino Maissonette, za katero so se v bitki pri Somme 1. 1916. vroče bili, kakor tudi vasi Biaches in Barleux. Pred našimi črtami so močni sovražni protinapadi izkrcavali. Armada pl. Hutierja je v trdih bojih vrgla sovražnika čez železnico Péronne—Roye. Francozom in Angležem smo iztrgali Etalon, katerega so žilavo branili. Pri Frénichesu in pri Béthancourt smo premagali francoske divizije, ki so jih iz Noyona privedli. Vzeli smo Busy. Zdaj stojimo na višinah severno od Noyona.

Naše poizvedovalne čete so odlično sodelovale, da se je dosegel uspeh. Neutrudljivo so delale in omogočile skupno delovanje vzporedno se bojujočih čet; zagotovile so vodstvo, da se je bila bitka v tistem tiru, katerega je nameravalo. Železničarske čete, ki so brez vsake ovire pripravile pred bojem siloviti nastop in ki zdaj vzdržujejo prometno zvezo z zadaj ležečo fronto, popravljajo zdaj neumorno uničene železnice.

Odkar se je pričela bitka, smo sestrelili 93 sovražnih letal in 6 pritrenjenih zrakov. Ritmojster baron pl. Richthofen je priporil 67. in 68., poročnik Bongartz 32., nadporočnik Loerzer 24., namestni nadrednik Bäumer 23., poročnik Kroll 22., poročnik Thuy 20. zračno zmago.

Plen topov se je zvišal na 963, v osvojenih postojankah leži nad 100 oklopnih voz.

Na ostali zahodni fronti se boji s topovi nadaljujejo; na lorenski fronti so močnejše streljali.

Trdnjavo Pariz obstreljujemo naprej. Z drugih bojišč nič novega.

Berlin, 26. zvečer. Uradno: Novi oddelek v siloviti bitki. Sovražnik se na obeh straneh Somme umika. Med zasledovanjem smo že na več točkah prekoračili naše stare postojanke pred bitko pri Sommi leta 1917. Stojimo pred Albertom; Lihons, Roye in Noyon smo vzeli.

Ludendorff.

Angleško poročilo.

London, 26. marca zvečer. Uradno: Zelo resen boj se je bil ves dan na širokih frontah južno od Peronne in južno ter severno od Bapauma. Sovražnik je v obeh odsekih z veliko močjo silno napadal naše postojanke in nas prisilil, da smo se morali umakniti, četudi so se naše čete hrabro branile. Sovražne čete stoje v Nesli in Bapaumu. Strašen boj se nadaljuje.

London, 26. marca. Uradno: Naše čete so dopoldne 25. na bojni črti od Somme do severno od Wemcourta uspešno odbijale silne napade. Naši topovi in strojne puške so zadajale sovražniku velike izgube. Nove sovražne čete so popoldne silno napadle in napredovale zahodno in jugo-zahodno od Bapauma v smeri proti Courcelletu. Naše čete so južno od Peronne na nekaterih točkah zahodno od Somme potisnili nekoliko nazaj; južno od tam se je sovražniku posrečilo, da je napredoval in vzel Nesle in Guiscard. Nove ojačbe so tam posegle v boj.

London, 26. marca zjutraj. Boj je ponoči zaspal, naše čete so se utrjevale v novih postojankah vzhodno od Roye in Alberta. Severno od Somme pričakujejo, da se bo nadaljeval boj, a pričel se še ni. Poročajo, da so danes zjutraj blizu Roye in Chaulesa napadli naše in francoske čete. Izgube sovražnika so trajno težke, vsled česar je moral svojo bojno črto povsod na zahodnem bojišču okrepiti. V boj je, kolikor nam je znano, zapletenih 70 sovražnih divizij.

Francosko poročilo.

Pariz, 25. marca. Uradno: Bitka se pri Noyonu ljuto nadaljuje. Nove nemške sile neoprestano prihajajo. Naše čete se na povleje korakoma umikajo in naskakujejo. Besno so se bili pri Nesli; navedeni kraj smo večkrat izgubili in zopet vzeli. V Reims je padlo ponoči in danes 1375 granat.

Pariz, 25. marca popoldne. Francoske čete so posegle v bitko na angleški fronti 23. t. m. Nadomestile so del zveznih sil in se počele vojskovati. Zdaj so zapletene v topovski boj pri Noyonu in kljubujejo Nemcem na višinah pri Courcyju in Lovri. V Champagni sta se izjalovila dva nemška presenetljiva napada. Vzhodno od Suippe so francoske poizvedovalne čete pri Tahuri ujele več Nemcev. Zjutraj so napadli Nemci francoske črte vzhodno od Beine-roya in vzhodno od Badonvillerja; Nemce smo odbili s težkimi izgubami zanje.

Pariz, 26. marca popoldne. Uradno: Bitka se je 25. zvečer in ponoči s silo nadaljevala. Sovražnik je na celi bojni črti od Noyona do Chaulesa pomnožil svoje napade. Francosko topništvo, ki je bilo pri Noyonu dobro postavljeno, je s podporo pehote, ki je kljubovala napadom sovražnika in napadala, zadrževalo napre-

dovanje Nemcev in jim zadajalo visoke izgube. Noyon smo ponoči v največjem redu izpraznili. Francozi krepko drže levi breg Oise. Z ostale boje črte se ni nič poročalo.

× × ×

Nemci stoje pred Albertom; Lihons, Roye in Noyon so vzeli. Ludendorff je povedal, da se je Nemcem posrečilo spremeniti stoječo vojsko za postojanke v premično vojsko na odprtem polju. Nemci so vojskovali utrudljivo stoječo vojsko na zahodnem bojišču od jeseni leta 1914., ko so prekinili bitko pri Marni in se umaknili v pripravljene postojanke, ki se raztezajo od Nieuporta na obali Severnega morja do Švice, kjer se bojna črta takorekoč nenadoma odreže. Nemci so prebili tri glavne angleške postojanke; njih voji so se privarili že do Alberta. V Albertu in v Amiensu imajo Angleži svoja glavna skladišča. Angleško bojno črto so Nemci prebili približno 100 km široko. Napredovali so od postojank, iz katerih so izkočili, do Alberta 40 km in se nahajajo zdaj že tudi 15 km čez tisto postojanko, iz katere so se lani meseca februarja umaknili. Iz Alberta do Amiens imajo še 23 km, iz Noyona do Pariza pa 100 km. Približno 1 milijon Nemcev se vojskuje zdaj v premični vojski z Angleži, Američani in Francozi, ki so prihiteli 23. tega mes. Angležem na pomoč. Od Francozov odrezani Angleži so teoretično v nevarnosti, da jih vržejo Nemci v morje, v nevarnosti je Pariz. Zato pa tudi sporazum pošilja rezerve na bojišče z vseh strani: celo iz Italije prihajajo z brzovlaki in z avtomobili. Angleški vojniki vedo, da se bijejo v odločilni bitki sporazuma z Nemci. Nemška zagovda v črto sporazuma tišči naprej. Bitka se bo še lahko bila več tednov in več mesecev, preden bo odločena. Živahno so pričeli tudi blizu švicarske meje streljati, kjer so Francozi pri Badonvillerju odbili napad Nemcev. — Italijani so 25. t. m. poročali o živahnem boju s topovi med Gardskim jezerom in Brento. Ni izključeno, da nastopijo tudi Italijani; ker sporazumu gre pač za to, da prveže kolikor mogoče veliko osrednjeevropskih čet tudi na italijansko bojišče. — Nemci so do zdaj 1000 topov zaplenili.

× × ×

Wolffova poročila.

Berlin, 26. februarja. Cesarska bitka na zahodu med Scarpo in Oiso se nadaljuje, Nemci zmagujejo. Angleže smo zopet premagali na starem bojišču pri Sommi, kjer je sovražnik razpolagal z najboljšimi postojankami za umikanje in za sprejemanje čet in je lahko streljal; v trdnjavah podobnih razrušenih vaseh, v betoniranih artiljerijskih postojankah in v betoniranih artiljerijskih gnezdih za strojne puške se je lahko držal. Nove divizije, ki so jih zelo hitro pripeljali z daljnih in bližnjih bojišč, so se hitro izkrcavale na severu in na jugu obsežnega bojišča, ko so divje naskakovale. Kraj za krajem, višino za višino smo v hudih bojih z naskoki jemali. Naših čet, ki jim ni enakih, ne zavirajo napredovanja potoki, prekopi, črti. Med mrličmi na obsežnem s krvjo prepojenem bojišču leži orožje, oprava, mrtvi konji, oklopni vozovi, topovi in velike množine streliva.

Posebno vroče boje so bojevali v Roupyju. Za granatne udrtine so se bili hudi boji. Naše čete so na jugu tu in tam prodrele nad 45 km daleč. Zaplenili smo že približno 1000 topov.

Berlin, 26. marca. Wolff: Čete Belowe armade so prišle peti dan ofenzive v središče bojišča bitke pri Sommi. Angleži niso nikdar pričakovali ofenzive proti ozemlju, ki smo ga spomladi leta 1917. izpraznili; niso si mogli predstavljati, da bi Nemci izbrali ozemlje, kjer so jim bile ovire dobro znane. V treh dneh so Nemci med Bapaumo in Peronne ovire premagali; manjše so bile, kakor so jih čete na starem bojišču pričakovale. Mesta Angleži niso popravljali; krili so se v starih jarkih in bivališčih.

Berlin, 26. marca. Wolff: Naše čete so tudi 26. marca, šest dan velike nemške obrambne ofenzive, zmagovito proti zahodu prodrale. Močne rezerve, ki so jih od daleč privedli, niso zadržale nemškega napada, dasi so se obupno branile. Krvave izgube Angležev in njih zaveznikov so strašne in zelo presegaajo žrtve v Rusiji in v Italiji. Briti namreč napadajo s protinapadi v množicah, pri katerih jih podpirajo Francozi in Američani; angleška artiljerija pa tudi prekratko strelja, vsled česar trpi njih lastna pehota. Veliko angleških divizij smo popolnoma uničili. Angleška brzjavna služba je priznala, da Nemci, ki neprestano napadajo, niso veliko izgubili; v megle so prišli večkrat od angleških postojank, ne da bi jih bili zapazili. Celo Reuter mora pripoznati, da se sila nemškega sunka tudi čez en teden ni zmanjšala. Dotično poročilo s 26. t. m. navaja: Velikanska bitka se nadaljuje, ne da bi sovražna sil poseben ponehala. Angleške čete se v časi umikajo in vse uničujejo. Nemški plen narašča; tudi število ujetnikov se je zopet pomnožilo. V široki fronti je sovražnika preganjamo.

Angleži od Francozov odrezani.

Genf, 26. marca. »Temps«: V nedeljo zvečer je sovražnik pretrgal zvezo med angleško in francosko fronto. Stori se je vse, kar je potrebno, da bodo nevarnosti kljubovali.

Nemci so se tri mesece pripravljali.

Köln, 26. marca. Posebnemu poročevalcu je izjavil Ludendorff: Bitka se razvija natančno tako, kakor smo jo zamislili in kakor smo upali. Posrečilo se nam je s strašno težavo, da se je nepremična vojska za postojanke spremenila v premično vojsko. Pehota, ki je naskakovala, 4 do 5 noči ni nič spala. Na bitko so se pripravljali Nemci 3 mesece. Začetkom februarja se je naročilo, naj bo ponoči od 20. do 21. marca vse pripravljeno; na minuto natančno so vse pripravili.

Poročila angleškega in francoskega časopisa.

Douglas Haig je brzojavil kralju, da bo armada vse storila, da si zaupanje kralja in naroda pridobi. V Kentu se sliši gromenje topov s Fladerskega. Angleško časopisje ne prikriva, da je položaj resen.

»Times« so v nedeljo pisale: Nemci bi radi prišli do strateške točke Amiens, če to mesto pade, bi sledilo: 1. Sovražnik bi lahko žugal južni fronti. 2. Napadal bi lahko pristanišča v Kanalu. Pariz bi bil v nevarnosti. Pravi boj se bo šele pričel. Polkovnik Repington je zapisal v »Morning Post«: Usoda Anglije se zdaj tehta med zmago in porazom. Reuter poroča iz glavnega stana: Nemci so vrgli v boj že veliko divizij, a za njihovo bojno črto stoje v rezervi še druge divizije. Nemška armada hoče za vsako ceno prebiti, Angleži se umikajo; na več točkah celo prostovoljno, da bi prebitje zabranili.

Obstreljevanje Pariza.

Iz Genfa javljajo, da so s topovi, ki daleč streljajo, v nedeljo Pariz hujše kakor v soboto obstreljevali: na 7 minut so padale granate v francosko prestolico. Pariški občinski svet namerava iz Pariza poslati vse otroke in starce. Pariz je že nad 20.000 oseb zapustilo. Ministrski svet se je pečal 25. t. m. s preselitvijo arzenalov in vojaških skladišč iz Pariza. Curiški listi poročajo, da se bo francoska vlada preselila na jug, če bodo Pariz Nemci še naprej obstreljevali. Norveški stotnik Nørregaard je pisal o topovih, ki obstreljujejo Pariz na daljavo 120 km: Tabel za take velikanske topove ni. Če rečemo, da bi znašal kaliber teh topov 50 cm, bi se moral top, preden izstrel krogljo v daljavo 120 km, dvigniti v kot 40°; krogla bi morala doseči začetno daljavo 2400 metrov in bi morala tehtati 1800 do 2000 metrov, topova cev bi bila dolga 25 m in bi tehtala 50 ton.

Mir z Rumunijo.

Dunaj, 26. marca. (K. u.) Danes ob 4. zjutraj so ugotovili najvažnejša politična, teritorialna in vojaška določila mirovne pogodbe z Rumunijo. Ugotovili so tudi pravno politično izpopolnjevalno pogodbo in dogovor o vprašanju petroleja. O ostalih gospodarskih vprašanjih se še komisije posvetujejo. Z rumunskimi delegati smo se dogovorili, da bodo celotno pogodbo, ko bo sklenjena, istočasno podpisali in objavili.

Kaj zahtevajo od Rumunije.

Berlinski list »Tägliche Rundschau« poroča: Avstrija zahteva od Rumunije v varstvo svoje meje od Črnovic do Železnih vrat popravno mejo. Kakor se čuje, bo okraj Hotin v severni Besarabiji združen z Bukovino. Nadalje bodo pripadale Avstriji vse strateško važne višine, ki obvladujejo gorske prehode v Rumunijo, v kolikor so bile sedaj na rumunskih tleh. Meja za Predealom, kjer pelje železnica iz Braševa čez prelaz Predeal v Sinajo in Bukarešto, bo šla pri Buštenji. Obmejni pas, ki se bo odstopil Avstriji, ne bo nikjer nad 20 kilometrov širok in bo obsegal večinoma redko naseljeno gozdnato ozemlje. Večjo obsejno popravno zahtevajo le od prelaza Roten Turn do Donave. Kakor se čuje, zahteva Avstrija v varstvo tam ležečih važnih prelazov (Roten Turn, Vulkan, Porta Orientale in Železna vrata) zapadni del Male Vlaške z mestom Turn Severin.

Roko v roki s tem je potrebna nova ureditev vprašanja donavskega izliva na ta način, da je določeno internacionalno komisijo donavskega izliva nadomestila evropska komisija obdonavskih držav. Ta komisija ne bo pazila samo na izliva Sulin na Kilij, marveč tudi na izliv Donave, nad katerim so doslej Rusi poljubno gospodarili. Ta izliv, Oszakon, bo najbrž prešel iz ruske v rumunsko posest. Ostali izlivi pripadejo Bolgariji.

Kot odškodnino dobi Rumunija tri besarabske okraje, katere ji je leta 1878. vzela Rusija, z istoimenskimi mesti Reni, Bolgrad in Ismail, poleg tega pa še precej ozemlja onstran Pruta. Kot odškodnino za pridobitev Dobruže mora Bolgarija pustiti železnico Črnava — Konstanca v obratu mešane rumunsko-bolgarske družbe.

Kot odškodnino za pridobitev Dobruže zahteva Turčija od Bolgarije popravno mejo ob spodnjem toku Marice in s tem vrnitev železnice Drinopolj — Dedeagač. To turško zahtevo, od katere znatno zavisi bodoči obstoj Drinopolja, obe osrednji državi krepko podpirata.

Razna poročila.

Demobilizacija črnomorskega brodograja. — Odprava ruskega uradnega jezika.

Kijev, 23. marca. Vojni minister ukrajinske ljudske republike je zapovedal, naj demobilizirajo črnomorsko vojno mornarico. Prepovedal je snovanje čet. Odpravil je volitve predstavnikov in vojaške odbore.

Kijev, 23. marca. Vlada ukrajinske ljudske republike je zapovedala, naj se uvede ukrajinski jezik za javne napise, cestne napise itd., ruske grbe so nadomestili z ukrajinskimi.

Japonci korakajo proti Blagovjetčensku.

Genf, 25. Francoski listi poročajo iz Tokija: Japonci so v Sibiriji nastopili. Zbori japonskih prostovoljcev korakajo proti Blagovjetčensku. (Blagovjetčensk leži v vzhodni Sibiriji ob mandžurski meji.)

Mariborsko pismo.

Maribor, dne 24. marca.

Kmetška posojilnica v Kamnici pri Mariboru je imela včeraj svoj redni letni občni zbor. Ta zadruga je začela poslovati šele par mesecev pred izbruhom vojske in torej gotovo razmere za njen razvoj niso bile ugodne. V zvezi temu se zadruga prav lepo razvija. O delovanju posojilnice v minulemu letu je poročal urednik g. Stupan, ki se posveča z veliko požrtvovalnostjo vodstvu te zadruge. Iz tega poročila in računskega zaključka posnemamo, da je zadruga imela v minulemu upravnem letu 233.683 K denarnega prometa. Vlagatelj je bilo 167, ki so imeli naloženega 164.269 kron. Stanje posojil je bilo koncem upravnega leta 33.000 K, tekoči račun z »Zvezo« (naložen denar) 123.022 K. V zvezi z obč. zborom je nadrev. Pušenjak predaval o gospodarskih nalogah, ki čakajo naše kmetijstvo po vojni. Razpravljal je o nujni potrebi oddaje premoženja, da se poplača vsaj del vsled vojne nastalega dolga. Pri tem treba odločno zahtevati, da se bo kmetu, ki je vsled vojne največ trpel, kar najbolj prizanašalo. Premoženja do 10.000 kron naj bi bila sploh prosta, a za večja premoženja naj se uvede progresivna odajda premoženja. Oni, ki so obogatili vsled vojne, bi morali oddati vsaj 50%. Razpravljajoč o razmerah, v katerih se nahaja naše kmetijstvo, oziroma se bo nahajalo po vojni, je g. predavatelj povdarjal nujno potrebo intenzivnejega kmetijskega gospodarstva, ki je pri nas v primeri z Nemčijo zelo zaostalo. Dočim se pridela v Nemčiji povprečno 21 centov žita na hektar, se pridela pri nas samo 13 centov. Odločno se je predavatelj izrekel proti raznim državnim monopolom, pač pa naj bi država prevzela v lastno režijo izdelovanje umetnih gnojil, ki naj bi jih prodajale kmetijske zadruge in posojilnice brez drugih posredovalcev. Zborovalci — med katerimi je bilo tudi mnogo žen, dokaz, kako si naše žene prizadevajo, da bi na vseh polih nadomestile odsotne može — so sledili z velikim zanimanjem večje prednašanji govornikovim izvajanjem in jim opetovano živahno pritrjevali. Pri gradnji električne centrale v Faalu pri Mariboru so dela napredovala tako daleč, da so mogli dne 20. t. m. zajezi Dravo. Toda pri tem se je pokazalo, da je pritisk vodne sile mnogo večji, nego je bilo proračunjeno. Vsled tega bodo morali obrambni jez popraviti, tako, da se vsa dela zavlečejo za dva meseca. Električna centrala v Faalu je največja taka centrala v Avstriji. Ima 4 turbine po 6500 konjskih sil, torej skupno 26.000 konjskih sil, dočim bo potreboval Maribor samo 1500 konjskih sil. Celo podjetje bo stalo 40.000.000 kron.

Politične novice.

+ Avstrijski Slovani in Nemci. Vsa slovanska društva profesorjev — med njimi tudi Poljaki — so izstopili iz nemškega »Reichsverband der Mittelschullehrern«.

+ Nemci svarijo vladu pred Jugoslovani. Današnja »Tagespost« priobčuje z ozirom na združitev vseh nemških narodnih svetov članek, v katerem svarijo vladu pred jugoslovanskim vprašanjem, o katerem pravi ponovno, da je najvažnejše državno vprašanje. »Nemška kri ni bila prelita za to, da dobe Jugoslovani v svojo izključno posest morje in Trst in tako odrežejo Nemce od Adrije. Vlado svarimo, naj niti v najmanjši meri ne ugoditi zahtevam Slovencev. Če bi ugodila, bo žela vihar, o katerega posledicah nima danes še nobenega pojma.«

+ Koroški nemški duhovniki in jugoslovansko vprašanje. Vodstvo nemške koroške duhovniške zveze je sklicalo 20. t. m. svoje člane k zborovanju v Celovec. Na tem iz vseh delov Koroške dobro obiskanim shodu je zavzela duhovščina stališče

tudi glede jugoslovanskega vprašanja. Kakor poroča »Grazer Volksblatt«, so bile sprejete soglasno sledeče resolucije: 1. Kot nemški duhovniki pozdravljamo narodno enotnost in skupno delo vseh Nemcev Avstrije v boju za državo in ljudstvo. 2. Z državnega in narodnega stališča smo načelno nasprotniki vseh stremiljenj po ustanovitvi jugoslovanske države. 3. Kot katoliški duhovniki obsojamo vsako izrabljanje vere v politični boj za Jugoslavijo in vsako obliko agitacije, ki žali verski čut.

+ Nemci o graškem Volkstagu. Dunajski tednik »Der Friede« piše: »V Gradcu se je vršil nemški »Volkstag«, ki je dekretiral, denunciral in klical polico na pomoč: — — — jugoslovansko državo moramo preprečiti; vlada se poziva, da poltlač propagando za jugoslovansko državo; italijanski izdajalci se ne smejo več vrniti i. t. d. »Resolucije« so bile sprejete soglasno. Vedno eno in isto. Ti Tevtoni ne vedo storiti ničesar drugega kot »zahtevati«, naj se ljudje zapirajo in obešajo. To imenujejo nemško politiko. Glavni govorniki tevtonske prireditve so bili pragermani Mravlag, Miltschinsky in Ambroschitsch.«

+ »Z nami Bog in Nemci«. Prve dni marca so se vršile v vzhodni Galiciji velike manifestacije ukrajinskega prebivalstva. Zanimivo je, da so počrli s teh zborovanj na kabinetno pisarno brzovjavo v nemškem jeziku in so nosili v sprevedu tablice z napisi: »Z nami Bog in Nemci.« Ukrajinsko časopisje, na čelu mu Ukrajinsko Slovo in Dilo, svari sedaj Ukrajince pred preveliko prijaznostjo do Nemcev. Menda jih je nemški pohod v Ukrajino že nekoliko stregnil.

+ Za enotno katoliško češko stranko. Češko katoliško narodno časopisje razpravlja te dni o organizaciji enotne češke katoliške narodne stranke za Češko, Moravo in Šlezijo.

+ Pred ministrsko krizo na Ogrskem. »Allg. Zeitung« poroča: V Wekerlejevem kabinetu so se sprli. Ministrska kriza ni izključena. Finančni minister dr. Popovics je izjavil, da odstopi.

+ Amerika kupila rusko vzhodno-azijsko trgovinsko mornarico. »Rokumin« poroča: Ameriški admiral v Vladivostoku je kupil na račun Amerike celo rusko vzhodno-azijsko trgovinsko mornarico, ki obsega 650.000 ton.

+ Prva skupna seja ukrajinske državne komisije je zborovala 27. t. m. v Kijevu. Navzoči so bili tudi nemški in avstrijski delegati. Razpravljali so o zamjenjavi blaga.

Prosveta.

pr Knjige Slovenske Maticе za leto 1914. Za vse člane, ki so plačali članarino redno, to se pravi, do konca l. 1917, je pisarna Slovenske Maticе že pred časom nakazala knjige za 1914. leto. Velikega števila zavojev pa dozdej še ni bilo mogoče spraviti po pošti naprej, ker je pošta parkrat zaporedoma prekinila prejemanje zavojev, pred Veliko nočjo pa izjavila, da prevzema le pošiljke, za katere se poštnina takoj plača. Po Veliki noči spravimo ostale zavoje naprej, in prosimo vse člane, da računajo z izrednimi razmerami in zakasnem prejemu knjig. — Članom vojakom, ki niso v zadnjem času prijavili naslovov, nismo odposlali knjig, to pa zaradi tega, ker svoja bivališča zelo menjajo. Prosim tiste, ki žele knjige, naj javijo svoje zadnje naslove. — Naknadni člani, to je tisti, ki so plačali udmino po novem letu in ki jo pošljejo zdaj, prejmejo knjige za 1914 v slučaju, če jih kaj ostane od pošiljke med redne člane. Če ne, jim bo štela Matica udmino za tekoče leto.

pr Krekov spomenik. Pišejo nam: Resnica je, da imajo vsi spomeniki v Ljubljani ponesrečene pozicije; kakor n. pr. ni bil Trubar — vrtnar — Prešern — ribič, Radecki pensionist v »Zvezdi« itd., se je bati — po dosedanjih razmotrivanjih namreč, da dobi tudi dr. Krekov spomenik neprimeren prostor; in sicer najmanj primeren, kajti Počarjev trg gotovo ni odobravati, ker spomenik, postavljen tusem, bi bil izgubljen, ker ta trg je trg za zelenjavo — in pokojnik vendar ni bil zeljar! V dogledni bodočnosti se bo morda tu postavila moderna tržnica, kakršna bi bila že iz higijenskih ozarov le želeži, in zidana celo preko struge (iz ekonomičnega in praktičnega stališča), ta bi tedaj poleg semeniškega in Ma-

Deklaracija, Jugoslovanski klub in S. L. S.

Podpisani možje, žene in dekleta iz Lipe nad Vrbo na Koroškem se pridružujejo deklaraciji Jugoslovanskega kluba z dne 30. m. a. 1917. Jugoslovanski poslanci ne zabite svojih bratov, tako zatiranih koroških Slovencev. (Sledi 315 podpisov.)

Občinski odbor v Prečni se je v svoji seji soglasno izjavil za najniže deklaracijo Jugoslovanskega kluba. Tozadevno izjavo je v občini Prečna podpisalo 1477 mož, fantov, žen in leket.

Doma ostali možje in fantje župnije Trebnje, na čelu jim g. dekan, se pridružujejo de-

klaraciji. S posebnim veseljem pozdravljajo sedanjí odločni nastop poslancev Jugoslovanskega kluba. (491 podpisov.)

Starešinstvo občine Tolmin se z navdušenjem pridružuje najnižji deklaraciji, podani od Jugoslovanskega kluba v državnem zboru, ter zahteva samostojno državo pod habsburškim žezlom, izrekajoč Jugoslovanskemu klubu neomajno zaupanje. Zahvaljuje se najudanejši Nj. Velicanstvu cesarju Karlu I. in Njegovim Svetosti papežu Benediktu XV. za njih stremiljenja v doseg svetovnega miru.

Primorske novice.

p Poprava železnic v Goriški in v Furlaniji. Železniški minister baron pl. Bahnbans se je vrnil 26. t. m. na Dunaj. V Goriški in v Furlaniji je nadzoroval popravo železnic. Peljal se je do Nabrežine in Červinjana ter čez Trbiž, Pontabelj, Sv. Lucijo-Tolmin. Prepričal se je, da vojaška uprava, južna in državna železnica proge hitro popravljajo.

p Županstvo Grčar je sedaj zopet doma v Grčarju, p. Gorica.

p Krekovo slavlje v škeda'u pri Trstu. Na velikonočni ponedeljek prirede v škeda'ju v dvorani »Gospodarskega društva« Krekovo slavlje. Zjutraj ob 10. uri bo v škeda'jski cerkvi služba božja v Krekov spomin. Pri maši nastopi slavnostni mešan zbor v narodnih nošah. Na popoldanski slavnosti, ki se začne ob 4. uri, je na sporedu petje, govor (g. kaplan Šček) in Meškova igra »Matia«.

p Smrt med begunci. 10. marca je umrla v Bilčovsu na Koroškem Katarina Kovačič, 13. marca ji je pa sledil njen mož Matija Kovačič. Bila sta doma iz Avč na Goriškem.

p Drzen beg iz tržaških zaporov. Zadnje čase se ponavljajo drzni begi iz tržaških zaporov. Zato so nedavno v zaporih pri Jezuitih zaprli 9 nevarnih zločincev v podzemeljsko celico, ki nima nobenega okna in nobene zveze s kakim drugim prostorom, razen s hodnikom, kjer stoji straža. In vendar so dne 23. t. m. zjutraj našli celico prazno, v tleh pa precejšnjo odprtino, iz katere je prihajal neznosen kanalski smrad. Kaznjenci so ušli po kanalu, ki ima odprtino na kazniškim dvorišču. Ko so bili na dvorišču, jim je bilo treba le še preplezati zid in prosti so bili.

p Umrla je dne 24. t. m. v Ljubljani gospa Katarina Doljak roj. Breclj iz Solikana, mati soproge deželnega podglavarja goriškega, gospe Gabrijele dr. Frankove. Pokojnica, ki je dosegla visoko starost, je bila vdova po pokojnem deželnem poslancu in solkanskem županu, Matiji Doljaku, ki je spadal v Lavričevi dobi med prve buditelje goriških Slovencev. Pokojnica je bila zavedna slovenska in krščanska žena, vzorna mati in izvrstna gospodinja. Bog ji je prihranil dušno bolest, da bi živa videla razvaline svoje domače vasi, ki jo je tako zelo ljubila in katero je morala v begu zapustiti ob padcu Gorice.

p Starišim — beguncem! Begunski stariši, katerim dela vzgoja otrok teškoče, se pozivljajo, da naznanijo to »Posredovalnici za goriške begunce« v Ljubljani, kajti tukajšnji urad je dobil ponudbo različnih dobrih in uglednih družin, ki so voljne sprejeti otroke v začasno oskrbo k sebi. Natančnejša pojasnila daje Posredovalnica v Ljubljani.

Dnevne novice.

— Cesar obiskuje trpeče prebivalstvo na Češkem. Kakor poročajo listi, se je na Češkem pojavila nova bolezen, ki je posledica slabe prehrane. Ta bolezen zahteva velikanske žrtve. Cesar Karel se je osebno podal v prizadete kraje, da se osebno prepriča o bedi prebivalstva in odredi vse potrebno za pomoč.

— Cesar Karel pri 87. pešpolku. Pišejo nam: V vojnem albumu tega polka bo o tem posebno poglavje. Oni polkovni pripadniki, ki so bili tako srečni, da jih je Nj. Vel. osebno odlikovalo, pohvalilo in ogovorilo, naj vpošljejo čimprej svoje slike in navedejo dobesedno cesarjev odgovor »Uredništvu vojnega albuma pri nadomestnem bataljonu pp. št. 87 v Celju«.

— Poletni čas se uvede 15. aprila. Skupno ministrstvo je uvedlo 7. marca l. 1918., drž. zak. št. 87, in istočasno tudi ogrska vlada sporazumno nameravani termin za poletno dobo v Avstriji in na Ogrskem s 1. aprilom in s koncem 16. septembra 1918. Med tem so pa v Nemčiji uvedli poletni čas za dobo od 15. aprila do 16. septembra 1918. Zato izide odlok skupnega ministrstva, s katerim se tudi v Avstriji prične poletna doba 15. aprila in konča 16. septembra. Ravno to je odredila tudi ogrska vlada.

— Preradovičeva slavnost v Opatiji. Ob stoletnici rojstva največjega hrvatskega pesnika Petra Preradoviča je priredil poseben odbor v prid Ciril Metodovi družbi za Istro dne 19. t. m. v dvorani hotela Lakner »Svečano akademijo«, ki je kar najlepše uspela. Proslava je privabila ne le Opatijce, temveč tudi okoličane v tako velikem številu, da je bila prostorna dvorana veliko premajhna. Spored je bil sicer po količini skromen, a zato pa po kako-

vosti umetniško izbran. Proslavo je otvoril pisatelj gosp. Viktor Car-Emin z zanimivim predavanjem o življenju in delovanju in delovanju Petra Preradoviča. Veliki pesnik, kakor je bil in prepeval, je vstal pred našimi očmi, in marsikatero omrzlo srce se je ogrelo ob svetlem ognju njegovih besed. Drugo točko sporeda je izpolnila gospica Marija Jurković z dobro naučeno deklamacijo Preradovičeve pesmi: »Rodu o jeziku«, a kot zadnjo nam je zapel Volosko-opatijski moški zbor: »Bože živi, blagoslovi«. Viharno ploskanje na koncu je pevce prisililo, da so pesem ponovili. »Lepa naša domovina«, »Još Hrvatska« in »Hej Slovani« so zaključile ta lepi večer, za katerega smo prirediteljem in sodelovalcem prav iz srca hvaležni.

— Poštna vest. Na podlagi § 5., II. odstavka poštnega reda se odreja z ozirom na prometne težkoče v tuzemskem poštnem prometu pričenši od 22. marca 1918 do preklica sledeče: Tudi za sprejem nujnih zavrtkov veljajo iste omejitve kakor za zavrtke v obče. Isti se sprejemajo torej samo, v kolikor dopuščajo prevozna sredstva. Obvezno takojšnje dostavljanje nujnih zavrtkov (§ 100 p. r.) odpade. Odpošiljatelj je na voljo dano, da zahteva po takojšnji dostavitvi in se mora pristojbina za nujno dostavo samo v tem slučaju plačati oziroma zavitek takoj dostaviti. Pri drugih zavrtkih razen nujnih je zahteva po takojšnji dostavitvi (§ 97 p. r.) nedopustna. Oznaka vrednosti nad 600 K je pri neuradnih zavrtkih dovoljena samo tedaj, če vsebujejo isti bankovce, kovani denar, vrednostne listine, kovano ali nekovano zlato, srebro, zlate oziroma srebrne predmete ali dragulje. — Oznaka vrednosti pri nujnih zavrtkih je nedopustna. Najvišja teža navadnih in rekomandiranih pisem, izvemši uradna pisma, je določena na 250 gramov. — V času od 22. marca do vstevši 1. aprila 1918 se morajo v celem tuzemskem prometu pristojbine in zavrtki takoj pri predaji vplačati. — Izvzeti so zavrtki, ki jih pošiljajo poštarine oproščene oblasti na prejemnike, ki so zavezani k plačevanju poštne pristojbine.

— Zavrtki za Trst in Primorje. Doslej obstoječa omejitev vrednostne navedbe do 100 K za zavrtke za Trst in Primorje je razveljavljena.

— Poštna objava. Na podlagi § 5., št. 2 pošt. reda se določa z veljavo od 22. marca 1918: Oznaka vrednosti in višine povzeta, do katere je dopustno dostavljanje zavrtkov (§ 127., št. 2 p. r.), se razširi od 100 do vstevši 600 kron.

— Najvišje pohvalno priznanje za izvrstno službovanje v vojski je prejel c. in kr. praporščak 17. pp. Banovec Rudolf pri generalštabnem trdnjanskem poveljstvu v Mostarju.

— Odlikovanje. Cesar je podelil vsled zaslug v sanitetni službi učiteljici, zdaj bolniški strežnici, Avgusti Mattanovič zlati zaslužni križec na traku hrabrostne svetlinje; črkostavcu in strojniku Krajčevih naslednikov v Novem mestu Maksu Petriču pa srebrni zaslužni križec s krono.

— Odlikovanje. V drugič je bil tekom vočne odlikovan dr. Alojzij Rant, nadkomisar c. in kr. vojne mornarice v vojnem ministrstvu na Dunaju, z viteškim križem Franc Jožefovega reda z vojno dekoracijo.

— Selca. Kat. slov. izobraževalno društvo bo na velikonočni ponedeljek proslavilo spomin p. dr. Kreka. Ob navzočnosti njegove slike bo govor, pesmi, deklamacije in dramatični prizor dr. Joža Lovrenčič: »Vsta'jenje«. Nato sledi tridejanska igra »Sv. Cita«.

— Z Bleda. Včeraj, dne 25. t. m., se je v društveni dvorani morala ponoviti igra »Mater Dolorosa«, ker je pri prvi prireditvi mogel le majhen del občinstva v dvorano. Vsi prostori so bili zopet popolnoma razprodani. Igralke so svoje vloge še bolj gladko in spretno odigrale kot prvič, občinstvo jih je živahno pozdravljalo, deloma celo med dejanjem. Prireditelj je obiskal tudi državni poslanec Jos. vitez Počar in je navzoče pred odhodom nagovoril s kratkimi pa pristranskimi besedami, poudarjajoč napredek blejskega odra ter važnost ženskega prosvetnega in političnega dela. Občinstvo je svojega poslanca ob odhodu živahno pozdravljalo. — Ker tudi k tej igri mnogi niso dobili vstopnic, se bo igrala najbrž še enkrat v tretje.

— Inženir Anton Bernik †. Dne 19. marca je umrl na Dunaju poročnik Anton Bernik, starešina »Danice«, v starosti 28 let. Bojeval se je na ruski in italijanski fronti. Z njim izgine iz vrst našega mladega razumnštva izrazita osebnost. Rojen pod kmetsko streho v Bodovljah pri škofji Loki, v skromnih razmerah je živel vse življenje v tako tesni zvezi z domom in rodno vasio, da najdemo kaj podobnega redkokdaj med našimi izobraženci, dasi so slovenski dijaki n. pr. med Hrvati znani po svoji pridnosti v počitnicah pri kmetskem delu. Delal je doma vse od kraja; ob štirih zjutraj je bil že na travniku. Zanimal se je za vse panoge kmetijstva. Kot gimnazijec je n. pr. postavil čisto sam brez vsa-

ke pomoči lep čebelnjak. V želji, da se izobrazí v vedi, ki ga bo ohranila s kmetijstvom v najožji zvezi, je po odlično dovršeni maturi šel študirat kulturno tehniko na visoko šolo za poljedelstvo na Dunaju. Kot akademik je s svetom in s svojo močno pridno roko pomagal, da so zgradili doma nov hlev. Izključno po njegovem prizadevanju se je ustanovila v občini Zminc živinorejska zadruga. Šola ni zapustila na njem nikake lastnosti, ki bi ga bila ovirala, da bi ne bil živel med sovaščani kot tovariš. Videlo se mu je, da mu je stal med študiranjem vedno v središču zanimanja rodni dom, dasi je bil skozi izvrstnega dijak. Zato je bil njegov prihod na počitnice za napredne kmete in fante v vasi vesel dan. Spisal je tudi nekaj sestavkov poučne in leposlovne vsebine za »Domoljubovo« prilogo »Društvenik«. Poleg svoje stroke se je bavil z modernimi jeziki in glasbo; dober pevec, demokrat od nog do glave, po naravi izredno taktčen, je bil priljubljen v mestni in kmetski družbi. Svoje študije je dovršil nekaj mesecev pred izbruhom vojne; nato je bil nastavljen pri deželnem slavnem uradu. Pogrešali ga bodo vsi, ki so ga poznali, posebno pa njegovi domači, ki jim je bil vzoren sin in brat. Svetila večna luč upalnemu narodnemu delavcu!

— Kruh in moka na Reki. Za mesec april bo dobilo reško prebivalstvo po 10 dkg kruha na dan in osebo, potem 1 kg najboljšje pšenične moke (št. 0) in 4.30 kg turške moke.

— Zračna pošta Dunaj-Lvov. Od 31. t. m. dalje bo sprejemala vojaška zračna pošta Dunaj-Lvov tudi zasebna pisma in dopisnice, ki se bodo morale oddajati le na glavnih postah na Dunaju, v Krakovu in v Lvovu. Poleg navadne poštne pristojbine se mora plačati posredovalna pristojbina 1 krona in zračno-poštna pristojbina 1 K 50 vin. za 20 gramov. Izdali bodo posebne znamke za letalne pristojbine in sicer po 1 K 50 vin., 2 K 50 vin. in po 4 krone.

— Umrl je na Bukovici pri škofji Loki 21. t. m. Valentin Podobnik, 21 let star. Pri vojakih je dobil kal neozdravne bolezni — jetike. Bil je blag in dober mladenič, čigar rano smrt obžaluje vsakdo. Njegov oče je v tej vojni izgubil tri sinove; Janeza in Franca je pobrala smrt pri vojakih, Valentin je pa bil vsaj tako srečen, da je umrl na dopustu ter ga krije domača zemljica. Pogreba njegovega se je udeležilo precejšnje število tu bivajočih vojakov.

— Iz Litije. Po neljubi pomoti je bila izpuščena v zahvali po t. g. županu Bricu slavna požarna bramba v Litiji s svojim načelnikom g. Sajevicom. — Zadnji petek so volili v Litiji župana mesto umrlega Oroslava Brica. Bil je soglasno izvoljen naš vrli mož g. Zaman po domače Seker iz Jablaniških Lazov za župana.

Avstrijsko uradno po. očilo.

Dunaj, 26. marca. Uradno: Na Benečanskem in na vzhodu se ni posebnost vojskovali. Načelnik generalnega štaba.

Narodno gospodarstvo.

g Proskrbja s semenskim krompirjem. Ker se je moral ves, po podružnici Zavoda za promet z žitom ob času vojne nakupljeni krompir že pred meseci oddati v porabo konsumu, je krompir popolnoma pošel. Zavod tedaj nima nikakih razpoložljivih množin krompirja, ki bi jih lahko oddal onim, ki so se za semenski krompir pravčasno priglasili in so tudi resnično potrebni. Vsled tega se prizadetim priporoča, da si preskrbe na kakršenkoli način semenski krompir, da jim ne ostane v to svrhu že morda pripravljena ali pa vsaj namenjena njiva prazna. Za slučaj pa, da se posreči zavodu zagotoviti si semenski krompir, česar pa ne pričakuje, bo to pravčasno v časopisih razglasil.

Liubljanske novice.

Ij Dar. Gospod Ivan Jelačin, posestnik in trgovec v Ljubljani, je daroval mesto venca na grob umrlemu Josipu Laurič 50 K za reveže viške občine. Tem potom se mu izreka srčna zahvala.

Ij Ljubljanski bančni zavodi so sklenili, da ostanejo njih menjalnice in pisarne na veliko soboto, 30. t. m. zaprte.

Ij Umrlí so v Ljubljani: Franc Hartman, klobučar in posestnik, 73 let. — Alojzija Gracel, zasebnica, 53 let. — Lucija Štrukelj, čevljarjeva vdova, 78 let. — Ivan Čop, rudar, 27 let. — Frančiška Makovec, posestnikova žena, 65 let. — Marija Komac, rudarjeva žena, 28 let. — Fran Srbič, delavčev sin, 10 let. — Martin Šušteršič, gostač, 70 let. — Ciril Hlede, posestnikov sin, 4 leta. — Marijana Rejc, učiteljica, 48 let. — Stanislava Meglič, rejenska, 4 leta. — Ivana Doktorič, zasebnica, 59 let. — Marija Burja, žena skladiščnika, 66 let. — Katarina Matjaž, zasebnica, 78 let. — Josip Zalokar, sin železničarja, 2 uri. — Terezija Okički, kočarjeva žena, 58 let. — Lina Komar, uradnikova hči, 19 let. — Ana Kaižar, dninarica, 73 let. — Josip Az-

man, posestnikov sin, 6 dni. — Anton Rekar, rejenc, 10 tednov. — Marija Jožeta Lampe, kurjačeva hči, 5 dni. — Ivan Povhe, delavec, 77 let. — Jakob Abramovič, posestnik, 82 let. — Fran Vila, inženir v pok., 78 let. — Angela Erbežnik, žena p. sarskega pomočnika, 33 let. — Ivana Tercelj, kočarjeva hči, 42 let. — Martin Bizjak, delavec, 44 let. — Katarina Doljak, posestnica, 82 let. — Franciška Luknič, kleparjeva žena, 59 let. — Marjana Čamernik, čevljarjeva žena, 43 let.

Ij Našel se je v soboto zvečer, po sprejemu dr. Korošca, na južnem kolodvoru dežnik z zlomljeno palico. Dama, ki ga pogreša, naj se zgleda na Resljevi cesti št. 24 pri Ani Podkrajškovi.

Ij Odpeljan voziček. Dne 26. t. m. sta pri vojaškem skladišču dva vojaka odpeljala štirikolesni ročni voziček z lestvicami na glavni kolodvor, kjer sta ga pustila. Kdor ima sedaj ta voziček, naj ga proti primerni nagradi vrne Ivanu Schlamberger, Zelena jama 170.

Ljubljanska aprovizacija.

a Prodajalec kavine mešanice, ki še niso naznanili ostanka kavine mešanice, se pozivljajo, da takoj sporoče, koliko je še ostalo kavine mešanice, ker se jim bode sicer naložila globa zaradi nerednosti. Mestni magistrat nima časa, da bi vsakega mudnega trgovca posebej vabil za napoved ostanka.

a Petrolej na rodbinske izkaznice črke A za VI., VII., VIII. in IX. okraj se dobi od 29. marca naprej v sledečih trgovinah: v VI. okraju: na št. 1 do 450 pri g. Zorčiču, Kolodvorska ulica; na št. 450 do 1200 pri g. Omanu, Radeckega cesta; v VII. okraju: na št. 1 do 600 pri g. Mlakarju, Spodnja Šiška; na št. 600 do 1000 pri g. Pretnarju, Spodnja Šiška; v VIII. okraju: na št. 1 do 600 pri g. Šarabonu, Martinova cesta; v IX. okraju: na št. 1 do 500 pri g. Marenčetu, Dolenjska cesta; na št. 500 do 600 pri g. Klemencu, Dolenjska cesta. Na vsako rodbinsko izkaznico št. 1 se dobi pol litra petroleja.

a Jajca za III., IV., VI., VII., VIII. in IX. okraj. Stranke III. okraja prejmejo jajca v četrtek, dne 28. t. m. dopoldne od 8. do 11. ure v cerkvi sv. Jožefa. Stranke IV. okraja v četrtek, dne 28. t. m. popoldne od 2. do 5. ure. Stranke VI. okraja v petek, dne 29. t. m. dopoldne od 8. do 11. ure, stranke VII. okraja v petek, dne 28. t. m. popoldne od 2. do 5. ure, stranke VIII. in IX. okraja v soboto, dne 30. t. m. dopoldne od 8. do 11. ure. Vsaka oseba dobi 3 jajca, jajce stane 70 vinarjev. Stranke okrajev, ki so to razdelitev zamudile, se lahko oglasijo tudi ob urah, razglašeni za druge okraje.

a Sveže meso na zelene izkaznice A. Stranke z zelenimi izkaznicami A prejmejo sveže meso v četrtek, dne 28. t. m. popoldne v cerkvi sv. Jožefa od pol 2. do 2. ure.

a Sveže meso na zelene izkaznice B št. 1 do 1200. Stranke z zelenimi izkaznicami B št. 1 do 1200 prejmejo sveže meso v četrtek, dne 28. t. m. popoldne v cerkvi sv. Jožefa. Določen je ta red: od 2. do pol 3. ure št. 1 do 200, od pol 3. do 4. ure št. 201 do 400, od pol 4. do 5. ure št. 401 do 600, od pol 5. do 6. ure št. 601 do 800, od pol 6. do 7. ure št. 801 do 1000, od pol 7. do 8. ure št. 1001 do 1200. 1 oseba dobi četrtil kilograma, 2 osebi pol kilograma, 3 in 4 osebe tri četrtil kilograma, 5 in 6 oseb 1 kilogram, 7 in 8 oseb 1 in četrtil kilograma, več kot 8 oseb 1 in pol kg. Kilogram stane 2 kroni.

a Prekajeno meso za uradniške skupine. Uradniške skupine prejmejo prekajeno meso v petek, dne 29. t. m. dopoldne v cerkvi sv. Jožefa. Določen je ta red: I. uradniška skupina od 8. do pol 9. ure št. 1 do 200, od pol 9. do 9. ure št. 201 do konca. II. uradniška skupina od 9. do pol 10. ure, III. uradniška skupina od pol 10. do 10. ure, četrta uradniška skupina od 10. do pol 11. ure. Vsaka oseba dobi četrtil kilograma, kilogram stane 3 kroni.

a Razdelitev suhega mesa v občini Moste se vrši v četrtek 28. marca dopoldne od 7. do 8. ure št. 1 do 100, od 8. do 9. št. 101 do 200, od 9. do 10. št. 201 do 300, od 10. do 11. št. 301 do 400, od 11. do 12. 401 do 500; popoldne od 1. do 2. št. 501 do 600, od 2. do 3. 601 do 700, od 3. do 4. 701 do 800, od 4. do 5. 801 do konca. Ker je le majhna množina mesa na razpolago, so upravičeni istega dobiti le tisti, ki nimajo prav nič v zalogi in ki niso klali prečiščev. Pripomni se, da, kdor ne pride pravočasno, bo sam sebi pripisal, če ne bo dobil mesa. Zgleda naj se vsak z mesno izkaznico.

a Suho meso. Izdelki prekaževalnice Kranjskega deželne mesta za dobavo klavne živine se bodo oddajali na bele izkaznice za meso v vojni prodajalni v Gosposki ulici v četrtek dne 28. t. m. po sledečem redu: od 8. do 10. št. 200 do 300; od 10. do 12. št. 300 do 400; od 3. do pol 5. št.

400 do 500; od pol 5. do 6. št. 500 do 600. Za vsako osebo se dobi 1 četrtil kilograma; cene se poizvedo v trgovini.

Pritisk krvi v glavo, oči, pljuča ali na srce z napadi omotice, plašljivosti in tesnobe se pri ljudeh, ki trpe na zaprtju, zanesljivo, mlo in češče že prav v kratkem času odpravi z rabo naravne »Franz Josef« grenčice.

Kot profilaktično sredstvo zoper bolezn v goltancu in vratu priporočajo izplakovanja s Fellerjevim antiseptičnim, razkužujočim rastlinskim esenčnim fluidom z znamko Elsa-fluid. Učinkuje kali moreče in čisteče ter poživljuje organe goltanca. Utrjuje tudi sluznice proti škodljivim učinkom mraza. 12 steklenic staropreskušenega sredstva pošlje kamorkoli za samo 14 K 32 v. franko lekarnar E. V. Felier, Stubica, Elsa trg 134, Hrvatsko. Tudi Fellerjevo mlo odvajalno rabarbarske kroglice z znamko Elsa kroglice, 6 škatljice franko 7 K 37 v. lahko naročite zajedno.

OPOMBA cenjeno občinstvo, da je dospela večja pošiljatev SIVALNIH STROJEV in GALANTERIJ. Prosim torej, kdor je stroj naročil ali se za istega zanima, da se oglasi čim prej v trgovini JOS. PETELINCA, LJUBLJANA, Sv. Petra nasip št. 7. Tovarniška zaloga sivalnih strojev. 299

Služkinja

z boljšimi izpričevali se išče k boljši družini dveh oseb na Dunaj. Plača času primerna. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 980.

NOČNI ČUVAJ

dobi takoj službo pri strojni tovarni Samsa & Co. v Ljubljani, Metelkova ulica 4. Zglaševanje od 4. do 5. ure popoldne. 1005

Papiga ušla

Na Zaloški cesti je ušla papiga rdeče-sive barve in se uljudno prosi, da jo dotičnik, h kateremu se je zatekla, vrne na Zaloško cesto št. 21.

DELAVCE

težake, zlasti lesna in žagarske stroke, tudi take večje strojne mizarstva, sprejme takoj v službo strojna tovarna Samsa & Co. v Ljubljani, Metelkova ulica 4. 1004

Naznanjamo žalostno vest, da je dne 23. t. m., previdna s tolažili svete vere, mirno v Gospodu zaspala 86 let stara mati, stara mati, prastara mati in teja gospa

Magdalena vdova Mandlin roj. Bereani.

Obenem se zahvaljujemo vsem, ki so spremili blago pokojnico k večnemu počitku in jo priporočamo v blag spomin in molitev.

Zalujoča hči

Julija Helmich, vdova, njeni otroci in vnuki. 1008

Škofja Loka, dne 25. marca 1918.

Zahvala.

Za obile dokaze iskrenega sočutja povodom bolezn in prebriske izgube naše nenadomestljive soproge, mamice, sestre, gospe

Marije Marinkoh, roj. Križaj

izrekamo tem potom najprisrčnejšo zahvalo. Posebno se zahvaljujemo gg. zdravnikom za njihov trud, č. usmiljenim sestram deželne bolnice, ki so rajni tako ljubeznivo stregle in ji lajšale bolečine; dalje gg. deželnim uradnikom, gg. stanovskim tovaršem in gg. profesorjem k. kr. višje realke, gg. učiteljem in učenkam IV. razreda mestne šole »Mladika« za častno spremstvo, vsem darovalcem cvetja, kakor tudi vsem onim, ki so nas ob tej težki izgubi tolažili in v obilem številu spremili drago pokojnico k zadnjemu počitku. Vsem Bog povrni!

ZALUJOČI OSTALI.

Zahvala.

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja, ki so nam došli povodom nenadomestljive izgube našega nad vse ljubljene očeta, gospoda

Franc Vika

izrekamo tem potom vsem našo najprisrčnejšo zahvalo.

ZALUJOČI OSTALI.

Zahvala.

Za obile dokaze iskrenega sočutja, ki so nam došli povodom smrti naše ljubljene, nepozabne soproge, oziroma matere, sestre, svakinje in tete, gospe

Katarine Košak

za krasne vence in za mnogoštevilno spremstvo na rajne zadnji poti, izrekamo nasrčnejšo zahvalo. V Ljubljani, dne 26. marca 1918.

ZALUJOČI OSTALI.

Išče se prodajalka

zmožna obeh jezikov, katera je že službovala v knjižarni ali papirni trgovini. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 761.

Kuharica

na deželo, k večji družini, se išče. Plača mesečno 40 kron. Ponudbe: Julijana Valenčič, Trnovo na Kranjskem.

Kupi se dobro ohranjena 1000

vojaška uniforma

Ponudbe na upravo lista pod »uniforma«.

Krepak 14letni deček

z dežele se želi oddati v uk kot strojni ključavničar v kako mesto. — Naslov na Ano Švajger v Gradcu št. 79, Belakrajina.

Išče se

peselnja

k 14letnemu otroku. Kje, pove administracija tega lista pod št. 996.

Imam naprodaj več vrst močnega, naravnopristnega žganja

Vprašanja pod »žganje« na upravo »Slovenca«.

Žveplene trakove za sode

kos po 17 vin. razpošilja po povzetju Mr. Ph. Ivan Med, Vipava na Notranjskem.

MLNAR

samostojen delavec, star 30 do 50 let, dobi dobro in trajno mesto s celo oskrbo v hiši. Pismene ponudbe je poslati na naslov: Brača pl. Dolanjski, Sv. Jana pošta Jaska, Hrvatska. 800

Sprejme se

kuharica

z dobrimi izpričevali. — Pismene ponudbe se prosi na upravnistvo »Slovenca« pod šifro »Kuharica 918«.

Črno brinje

lepe, čiste in zdrave kakovosti se dobi pri 952

tvrdki

J. Knez

V LJUBLJANI, Marije Terezije cesta 3.

Cunje

suknene odrezke stare in nove, kakor vse vrste bombažastih in volnenih cunj, žakljevino, odeje, vrvi itd. v vsaki množini in po najvišji ceni kupuje E. KOTZBEK V KRANJU.

Klavirje, harmonije in vse glasbene instrumente

prodaja in izposoja

Alfonz Breznik, Ljubljana, Kongresni trg št. 15.

Kupujem zmedene

ženske lase

ŠTEFAN STRMOLI, LJUBLJANA, Pod Trančo št. 1. 945

POZOR! Zaradi vpoklicanja v vojaško službovanje je lokal odprt vsak dan samo od 9. do pol 1. ure in v nedeljo od 9. do 11. ure dopoldne. ::

Dojilja

ki bi opravljala tudi druga dela pri majhni mestni obitelji, se sprejme takoj k dva tedna stari punčki. Plača po dogovoru, stanovanje in dobra hrana v hiši. Služba postane lahko tudi po odstavitvi stalna. Naslov pove upravnistvo tega lista pod št. 984 proti znamki za odgovor.

Kranjska deželna podružnica

n. a. deželne življenjske in rentne, nezgodne in jamstvene zavarovalnice v Ljubljani, Marije Terezije cesta 12/II

sprejema zavarovanje na doživetje in smrt, združeno tudi z vojnim riziko, otroških dot, rentna in ljudska, nezgodna in jamstvena zavarovanja.

Javen zavod. Absolutna varnost. Nizke premije.

Prospekti zastoj in poštne prosto. Sposobni zastopniki se sprejemajo pod najugodnejšimi pogoji.

Mlad trgovski pomočnik

z dobrim spričevalom, ki se je ravno izučil, išče službe kje na deželi ali v mestu. — Vprašanja pod L. Z. pošto ležeče Zidanmost.

Trgovski sotrudnik

vojaščin prost, želi takoj nastopiti službo v mesani oziroma specerijski in železniški trgovini, pa samo v takem kraju, kjer se dobi stanovanje in hrana. Plača postranske stvar. Cenjene ponudbe pod »Marljiv«, poštneležeče Sv. Duh — Loče (štajersko). 974

Zamaške

nove in stare kupi vsako množino

tvrdka JELAČIN & Ko. Ljubljana ljubljanska industrija probkovih zamaškov

Resna ženitna ponudba.

Posestnik 36 let star, v lepem kraju blizu mesta, želi v zakon deklet ali vdovo brez otrok, s primernim premoženjem in primerne starosti. Želi se dobro in razumno gospodinja, ki bi imela veselje do kmetijstva. — Ponudbe s sliko naj se pošljejo pod šifro Posestnik št. 985.

Dražba konj.

Dne 8. in 22. aprila t. l. ob 9. uri dopoldne bo pri stalni konjski bolnišnici v Kranju javna dražba počitka potrebnih konj. — K dražbi so vabljeni kmetje, ki se podvržejo pogojem. Pogoji so bili že objavljeni v razglasih, ki so bili izročeni c. kr. okrajnim glavarstvom in občinskim uradom.

Gantner I. r., ritmojster, poveljnik c. in kr. stalne konjske bolnišnice v Kranju. 992

Vabilo

rednemu občnemu zboru Centralne posojilnice v Gorici

reg. zadruga z omejeno zavezo t. č. v Ljubljani, Pražakova ulica 3, II. nadst. ki se bode vršil

dne 11. aprila 1918. v uradnih prostorih ob 10. in pol uri zjutraj

z naslednjim dnevnim redom:
1. Poročilo načelnstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. a) Potrjenje računskega sklepa za upr. l. 1917.
b) Določila o uporabi dobička.
c) Določila višine obresti deležem.
4. Slučajnosti.

NAČELSTVO.

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

Pri c. kr. okrajnem sodišču v Ljubljani, odd. I.L., je po prošnji lastnikov dedičev po Florijanu Tarmanu, vpokoj, poduradniku državne železnice, na prodaj na javni dražbi sledeča nepremičnina, za katero se je ustanovila pristavljena izključna cena, in sicer vlož. št. 462 k. o. Spodnja Šiška v znesku 52.260 kron.

Dražba se bo vršila dne 9. aprila 1918 ob 10. uri dopoldne v pisarni dr. Karla Schmidinger, c. kr. notarja v Ljubljani, Sodna ulica 11.

Ponudbe pod izključno ceno se ne sprejme. Na posestvu zavarovanim upnikom ostanajo njihove zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno.

Dražbeno izkupilo je položiti v roki sodnega komisarja.

Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri c. kr. notarju dr. Karlu Schmidinger v Ljubljani. Sodna ulica št. 11. 987

C. kr. okrajno sodišče v Ljubljani, odd. I., dne 5. marca 1918.

Redni občni zbor

KRANJSKE DEŽ. VINARSKE ZADRUGE se vrši

v četrtek, dne 18. aprila 1918 ob 10. uri dopoldne v deželnem dvorcu v Ljubljani.

SPORED:

1. Prememba pravil.
2. Potrjenje letnega računa.
3. Dopolnilna izvolitev načelnstva, nadzorstva in razsodišča.
4. Slučajnosti.

Občni zbor je veljavno sklepčen le takrat, če je zastopan najmanj deseti del zadržnikov, v slučaju nesklepnosti vsled prepičle udeležbe bi se moral razpisati v treh tednih drugi občni zbor, kateri bi smel potem brezpogojno sklepati. Zadržniki, ki se ne udeležijo občnega zbora, zamorejo biti zastopani po drugih zadržnikih na podlagi zakonito napravljenih pismenih pooblastil. Vsak zadržnik sme le enega drugega zadržnika zastopati. 989

V Ljubljani, dne 26. marca 1918.

NAČELSTVO.